

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๔

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

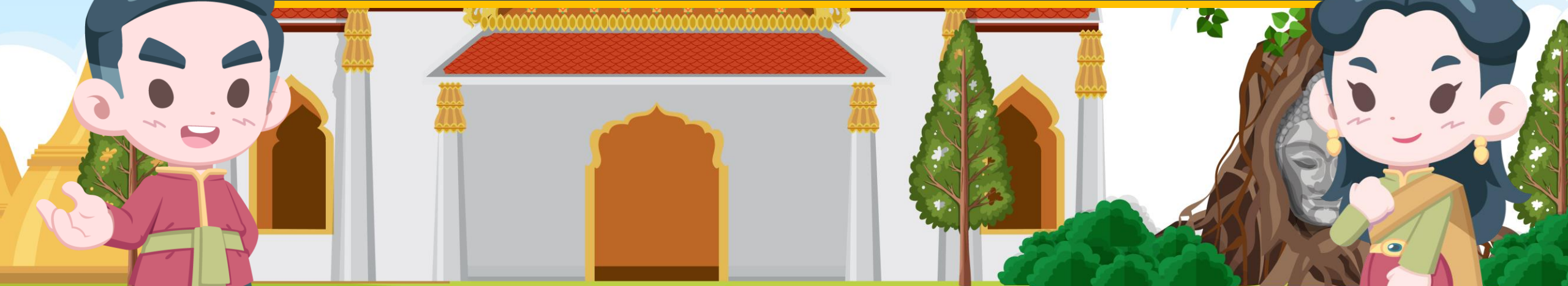
เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย
สมัยอยุธยา

ครูผู้สอน ครูชีวาภร จวบรัมย์

ครูอาทิตย์ ชัยเทพา

เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย สมัยอยุธยา

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านความรู้

๑. อธิบายความหมายของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในสมัยอยุธยาได้
๒. บอกตัวอย่างของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมที่พบในสมัยอยุธยาได้

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. วิเคราะห์สาเหตุและปัจจัยของการได้มาซึ่ง
ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในสมัยอยุธยาได้
๒. อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าและความสำคัญ
ของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในสมัยอยุธยาได้

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านคุณลักษณะ

เห็นคุณค่าและกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติ

กิจกรรมอภิปรายร่วมกัน

ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

สมัยอยุธยา

การสร้างรูปแบบการปกครอง

การวางระบบควบคุมกำลังคน

การสร้างที่อยู่อาศัย

การปลูกฝังศีลธรรม

การบำบัดรักษาคนไข้

ศิลปกรรม

ความหลากหลายของสังคม

เรือนเครื่องสับ

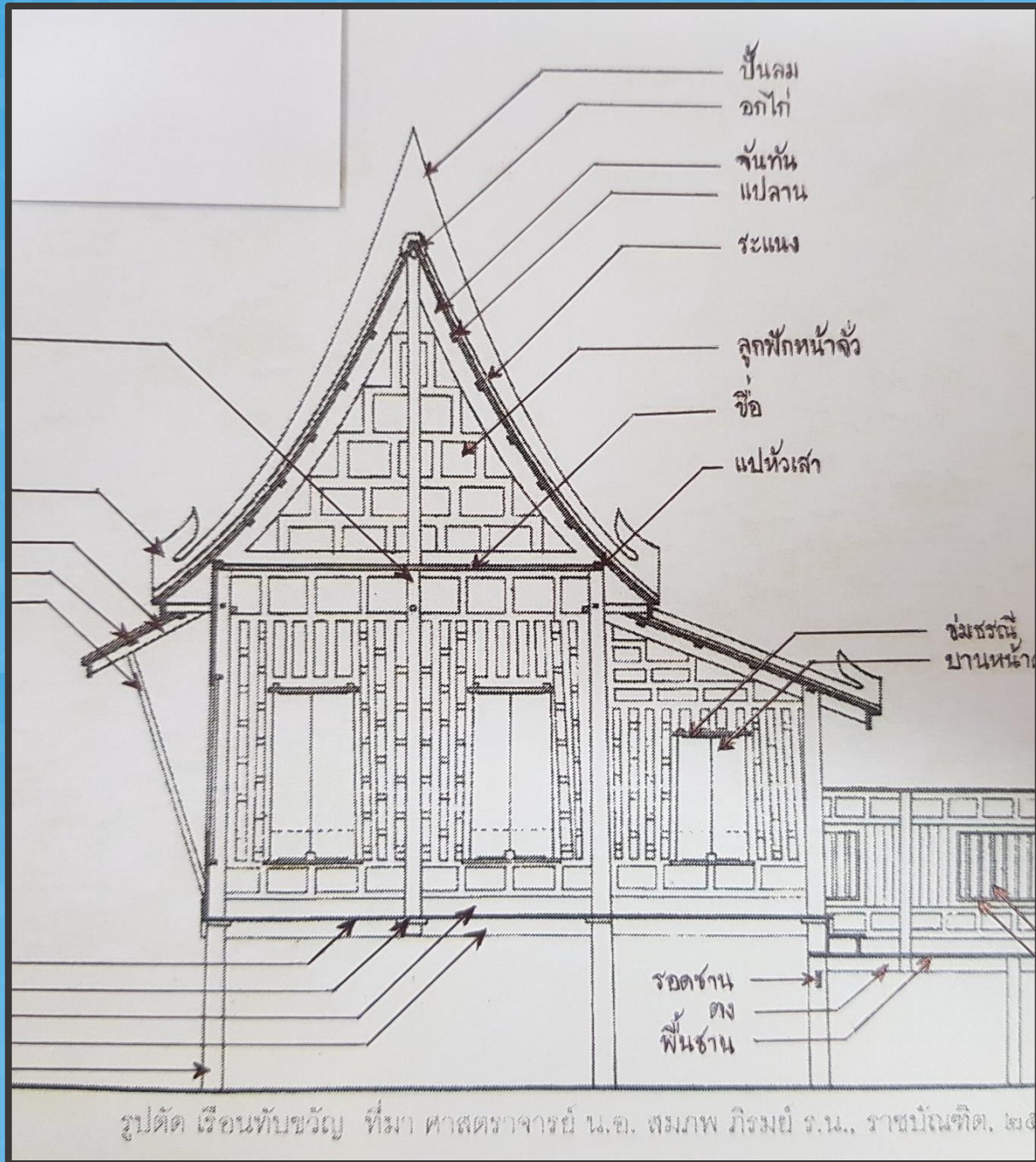

พระพุทธรูปองค์ใหญ่ที่วัดพนัญเชิง

เครื่องเรือนลับ

ตำราพระโอสถพระนารายณ์

ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๗

หลวงอนุการนพกิจ

พิมพ์แจกเป็นอนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพ

นางเกษ สุรัสวดี

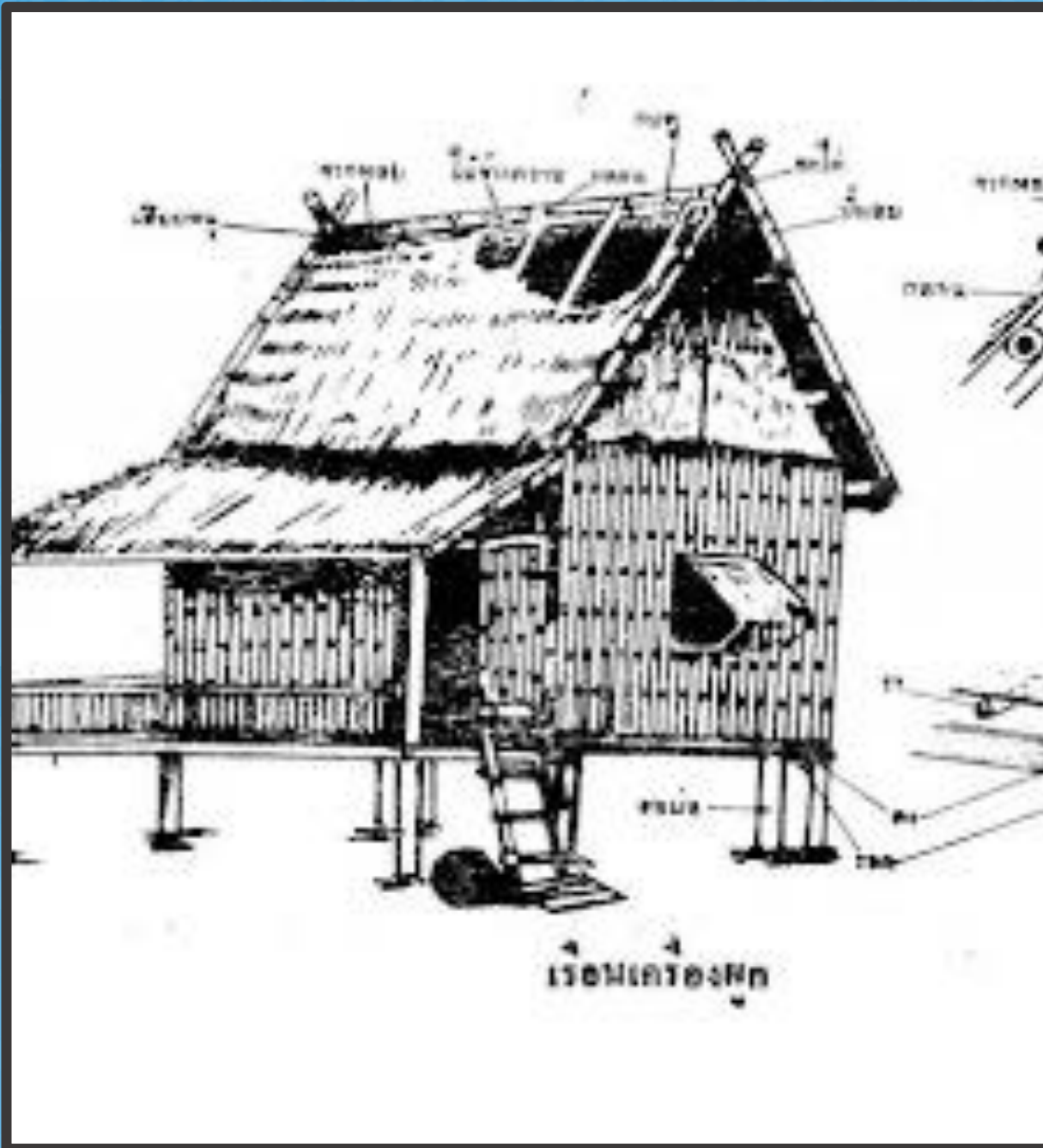
ณ วัด ขุนก้อง

อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๒

ตำราพระโอสถพระนารายณ์

เรือนเครื่องผูก

พระมาลัยคำหลวง

พระมาลัยคำหลวง

พระนิพนธ์

เจ้าทิฆรรณนิมิต

จัดพิมพ์โดยมูลนิธิโบราณคดีในพระบรมราชูปถัมภ์

นางเจียม ฤกษ์เกียรติ

ณ เมรุ วัดมกุฏกษัตริยาราม

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๗

จิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถ
วัดทองธรรมชาติ

แสดงเรือนแถวการค้าขายของชาวจีน
(ภาพจาก ศิลปวัฒนธรรม ฉบับมิถุนายน ๒๕๕๐)

กิจกรรมกลุ่ม

ให้นักเรียนนำคำที่กำหนดให้
จัดเข้าหมวดหมู่ให้ถูกต้อง

การสร้างรูปแบบการปกครอง

การวางระบบควบคุมกำลังคน

การสร้างที่อยู่อาศัย

การปลูกฝังศีลธรรม

การบำบัดรักษาคนไข้

ศิลปกรรม

ความหลากหลายของสังคม

สมมติเทพ	กฏมณฑลไทรบาล	ทศพิธราชธรรม
จตุสดมภ์	สมุหพระกลาโหม	สมุหนายก
พระสุรัสวดี	เรือนเครื่องสับ	เรือนเครื่องผูก
โรงพระโอสถ	พระมัลลย์คำหลวง	วัดพระศรีสรรเพชญ์
พระพุทธรูปทรงเครื่อง	ชุมชนชาวจีน	ชุมชนชาวญีปุ่น
ชุมชนชาวโปรตุเกส	ชุมชนชาวฝรั่งเศส	ชุมชนชาวแขก

1	สมมติเทพ ✓	2	กฏมณฑิยรบาล ✓	1	ทศพิธราชธรรม ✓
1	จตุสดมภ์ ✓	2	สมุหพระกลาโหม ✓	2	สมุหนายก ✓
2	พระสุรัสวดี ✓	3	เรือนเครื่องสับ ✓	3	เรือนเครื่องผูก ✓
5	โรงพระโอสถ ✓	4	พระมัลลย์คำหลวง ✓	6	วัดพระศรีสรรเพชญ์ ✓
6	พระพุทธรูปทรงเครื่อง ✓	7	ชุมชนชาวจีน ✓	7	ชุมชนชาวญี่ปุ่น ✓
7	ชุมชนชาวโปรตุเกส ✓	7	ชุมชนชาวฝรั่งเศส ✓	7	ชุมชนชาวแขก ✓

- 1 การสร้างรูปแบบการปกครอง
- 2 การวางระบบควบคุมกำลังคน
- 3 การสร้างที่อยู่อาศัย
- 4 การปลูกฝังศีลธรรม
- 5 การบำบัดรักษาคนไข้
- 6 ศิลปกรรม
- 7 ความหลากหลายของสังคม

กิจกรรม สืบสานภูมิปัญญาชาวกรุงเก่า

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายคำสำคัญที่กำหนดให้ลงในช่องว่างให้ครบถ้วนสมบูรณ์

เรือเครื่องสับ

ความสำคัญ :

.....
.....
.....

โรงพระโสม

ความสำคัญ :

.....
.....
.....

เรือเครื่องตัก

ความสำคัญ :

.....
.....
.....

พระมัลลย์คำหลวง

ความสำคัญ :

.....
.....
.....

ใบกิจกรรม สืบสานภูมิปัญญาชาวกรุงเก่า

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

กิจกรรม
สืบสานภูมิปัญญาชาวกรุงเก่า

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายคำสำคัญที่กำหนดให้ลงในช่องว่างให้ครบถ้วนสมบูรณ์

ชุมชนชาวจีน

ความสำคัญ :

.....
.....
.....

จุดสอยก

ความสำคัญ :

.....
.....
.....

พระพุทธรูปทรงเครื่อง

ความสำคัญ :

.....
.....
.....

ชุมชนชาวโปรตุเกส

ความสำคัญ :

.....
.....
.....

กิจกรรม
สืบสานภูมิปัญญาชาวกรุงเก่า

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายคำสำคัญที่กำหนดให้ลงในช่องว่างให้ครบถ้วนสมบูรณ์

วัดพระศรีสรรเพชญ์

ความสำคัญ :

.....
.....
.....

พระสุรัสวดี

ความสำคัญ :

.....
.....
.....

สรุปบทเรียน

เนื่องจากอาณาจักรอยุธยามีพัฒนาการยาวนานถึง ๔๑๗ ปี พระมหากษัตริย์ และราษฎรไทยได้สร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่าให้กับสังคมทั้งด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตลอดจนภูมิปัญญาและวัฒนธรรม อันส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของอยุธยาที่มากขึ้นตามลำดับ และสืบทอดให้เห็นจนถึงปัจจุบัน

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การเสียดวงศรียุทธยา
ครั้งที่ ๑

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ใ้บความรู้ เรื่อง การเสียดกรงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑
- ใ้บกิจกรรม “อิฐเก่าเล่าเรื่อง”

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)